

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : การประเมินศักยภาพทางพื้นที่เพื่อการพัฒนาเป็น
สวนสาธารณะในเทศบาลนครนครศรีธรรมราช

ชื่อผู้เขียน : นางสาวเหมือนจันทร์ พัฒโร

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชา : ภูมิศาสตร์

ปีการศึกษา : 2544

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

1. รองศาสตราจารย์ ปานทิพย์ อ้วนวานิช ประธานกรรมการ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วินิตา ผ่านาค
3. ดร. สุวิมล อังควานิช

การวิจัยเชิงพื้นที่และปริมาณวิเคราะห์นี้ เกี่ยวกับการศึกษาที่ตั้ง รูปแบบการกระจายตัว ขนาด และประเภทของสวนสาธารณะ ศึกษาพฤติกรรมการใช้และความต้องการบริการสวนสาธารณะของประชาชน ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อสภาพการบริการสวนสาธารณะในปัจจุบันกับความต้องการที่แท้จริง ศึกษาประเภทของสวนสาธารณะที่ประชาชนต้องการ และประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS) เพื่อหาพื้นที่ที่เหมาะสมจัดเป็นสวนสาธารณะ

วิธีการศึกษาประกอบด้วย ประการแรกการใช้แบบประเมินและแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการใช้สวนสาธารณะ การให้บริการสวนสาธารณะ และประเภทของสวนสาธารณะที่ประชาชนต้องการ หลังจากนั้นนำมาวิเคราะห์ด้วยร้อยละ การทดสอบสมมติฐานกระทำโดยใช้ค่า t -test และ F -test ประการสุดท้ายการคาดประมาณประชากรและความต้องการสวนสาธารณะในระยะ 10 ปี เพื่อการจัดหาพื้นที่สวนสาธารณะให้เพียงพอในอนาคต การหาพื้นที่ที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาเป็นสวนสาธารณะ โดยการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS)

ผลการศึกษา พบว่า ในปี 2543 บริเวณเทศบาลนครนครราชสีมา มีจำนวนประชากร 106,478 คน สวนสาธารณะจำนวน 10 แห่ง คิดเป็นพื้นที่ 42.15 ไร่ เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับมาตรฐาน 1.80 ไร่ ต่อประชากร 1,000 คน พบว่า พื้นที่สวนสาธารณะต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน คือ มีเพียง 0.40 ไร่ต่อประชากร 1,000 คน สวนสาธารณะในปัจจุบันมีการกระจายตัวเป็นแบบลุ่ม ซึ่งส่วนใหญ่จัดอยู่ในระดับละแวกบ้าน

ในการศึกษาเพื่อวางแผนงานระยะยาวนั้น ภายในปี 2553 เทศบาลนครนครราชสีมาควรมีพื้นที่สวนสาธารณะทั้งสิ้น 209.84 ไร่ จึงควรจัดหาเพิ่มเติมอีก 167.69 ไร่ และผลจากการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ ในการหาพื้นที่ที่มีศักยภาพเพียงพอที่จะพัฒนาเป็นสวนสาธารณะ ปรากฏว่ามีพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก 687.5 ไร่ หรือ 1.10 ตารางกิโลเมตร เหมาะสมปานกลาง 5,181.25 ไร่ หรือ 8.29 ตารางกิโลเมตร เหมาะสมน้อย 6,281.25 ไร่ หรือ 10.05 ตารางกิโลเมตร

This spatial and quantitative research is concerned with a study of the location, distribution, size and classification of public parks; the local people's behaviors and demands for public parks; the local people's attitudes toward the present public park facilities in comparison with their actual demand; their preference for park types; and the application of the geographic information system (GIS) to public park land suitability.

The methodologies of the study are as follows. First, the data on the park use and service, and types of park preferred were collected using evaluation forms and questionnaires, whereby percentage was analyzed. Then, hypothesis testing was done with the use of t-test and F-test. Finally, the number of population and their demands for parks were projected for the next 10 years. Suitable areas for park development were identified using a 10-year projection on

the number of the population and park demands and geographic information system (GIS).

The results of the study show that the ratio of the park areas to the population is 0.40 rai/1,000 persons, lower than the general standard. The parks in the Nakhon Si Thammarat Municipality are mostly of neighbourhood park type in random distribution. It is found that the neighbourhood type of park is mostly demanded.

For long-term planning, Nakhon Si Thammarat Municipality should have the public park areas of about 209.84 rai in the next 10 years (2010 A.D.). This means that its public park areas has to be increased 167.69 rai by 2010. Moreover, the geographic information system analysis shows that the areas of land of high, moderate and low suitability for public parks are 687.5 rai (1.10 km^2), 5,181.25 rai (8.29 km^2) and 6,281.25 rai (10.05 km^2), respectively.